

Ula naturminne

I Ula er det en spesiell mineralforekomst, en såkalt «månestein».

Navnet fikk den av professor og universitetsrektor W. C. Brøgger (1851-1940) på grunn av den blåhvite fargen. Fargen minner om lyset fra månen, og kommer av sammenvoksningen av de to feltspattypene alkali-feltspat og albitt-feltspat. Sammenvoksningen gir en spesiell spredning av lyset. Månesteinen i Ula heter kryptoperthitt på fagspråket. Fra slutten av 1800-tallet er Ula jevnlig besøkt av forskere og steinsamlere. Månesteinen er gjerdet inn for å hindre ulovlig innsamling av stein. Også andre steder sør i Vestfold er det månesteiner.

I Ula er larvikitt den vanlige bergarten. Larvikitt er en dypbergart sør i Oslofeltet, det geologiske området som strekker seg fra Mjøsa til Langesund. Larvikitten ble dannet da magma størknet i dypet, under høy temperatur og stort trykk. Avkjølingen skjedde langsomt over lang tid, og krystallene vokste seg store. I naturminnet blir larvikitten gjennomskåret av en syenittpegmatittgang med blant annet månestein.

Larvikitt er den viktigste natursteinen som utvinnes i stor skala Norge. Den blir brukt til fasader, gravmonumenter, benkeplater og fliser over hele verden. Som handelsvare blir den ofte markedsført under betegnelsene lys og mørk labrador. Larvikitt er fylkessteinen i Vestfold, og ble i 2008 kåret til Norges nasjonalstein.

Blåskimrende månestein. ▼

FAKTA

Naturminnet ble opprettet i 1980 og utvidet i 1984. Det er på 1,2 dekar og er delt i to.